

нині бачу, що треба нам самим робити собі справедливість! Мірка уже перебрала ся!

— То зле! Дуже зле! Я не чув того. Я глухий на то ухо, в яке ви се казали. Старості то не сподобається — лучше тихо та спокійно. Прийде братушка Москаль, аж він нас поратусь.

— Отче, аж се мені сподобало ся! Як би не шанував я ваного віку, сказав си що зробити з такою політикою. Таж то неморально. — По хвилі снітав: Чому Латачки забрали ся від вас — виж їх не прогнали?!

— Самі, самі — і руками зробив жест, немов відганяв від себе усякі підозріня. — У нас гори, далеко до міста, та жко тес-то стрічати ся з панничами. Тому самі пішли далі, а тепер аж до вас зайшли — залізничі близько, отворений світ! Ось чому — самі — я пішо. Загалом я з піким не люблю задирати ся, та й ще тому не задирав ся я зі старостою, бо ставив резиденцію, моє село цісарське і міг робити привітствія при розписанню конкуренції. Я сидів тихо і дім ни ці маю і чорт їх забрав — от і маєте доказ, що тихою роботою багато мож зробити! — і як індичка до сонця скривив голову та глянув одним оком на Трясило.

Трясило вибухнув сьміхом.

І по тім слові вони розійшли ся.

XV.

Вернув Трясило і все, що чув, розказусь жіңці. Думав, що й вона зверне увагу на суспільне тло, на яким зросли Латачки, на суспільні відношення, що видвигнули їх і зробили дівчат ширительками просвіти — хоч з просвітою вони не мали нічого спільного. Думав, що й порівнає вона для характеристики тих відношень з одного боку протегованис Латачків — з другого перенесене Розметанюка — хоч до Розметанюка гони й не вмили ся! Думав, що вкінці зверне увагу й на систему у виборі людей, які мають ширити просвіту. Бож не ходить тут о одні Латаківні — а о цілу систему, що сотки таких Латаківних посилає у напці села — латати просвіту! Сотки таких, що не знають — ні не